

FISCALE EENHEID BTW

Geen keuze, wel handig, maar niet altijd

In Nederland gevestigde ondernemingen die financieel, organisatorisch en economisch zijn verweven, vormen voor de btw een fiscale eenheid. Dit is geen keuze: indien er aan de voorwaarden wordt voldaan, is er een fiscale eenheid btw.

Voorwaarden fiscale eenheid

Wanneer ondernemingen financieel, organisatorisch en economisch met elkaar verweven zijn, vormen zij een fiscale eenheid btw. Deze fiscale eenheid btw ontstaat van rechtswege. Een beschikking van de Belastingdienst is niet vereist. Wel kunt u om een beschikking vragen, eventueel met terugwerkende kracht, om duidelijkheid te verkrijgen. Daarnaast kan de Belastingdienst op eigen initiatief een beschikking afgeven. Dit kan niet met terugwerkende kracht.

Financiële verwevenheid Van een financiële verwevenheid is in een bv-structuur sprake indien ten minste de meerderheid (51%) van de aandelen, daaronder begrepen de zeggenschap, in de dochtermaatschappij(en) middellijk of onmiddellijk in handen is van dezelfde ondernemer. Een belang van 50% is dus niet voldoende: vereist is dat de ene ondernemer de andere ondernemer in financieel opzicht overheerst en de aan de meerderheid van de aandelen verbonden zeggenschap heeft.

Organisatorische verwevenheid Ook is vereist dat de ondernemers in organisatorisch opzicht verweven zijn. Hiervan is sprake als de betrokken ondernemingen onder een gezamenlijke, althans als eenheid functionerende, leiding staan of als de leiding van de ene onderneming feitelijk ondergeschikt is aan de leiding van de andere onderneming. Om dit te beoordelen, hoeft niet alleen te worden gekeken naar formele aspecten, ook de feitelijke zeggenschap kan een rol spelen.

Economische verwevenheid De ondernemingen moeten ook in economisch opzicht verweven zijn. Hiervan is sprake als de activiteiten van de ondernemingen in hoofdzaak strekken tot eenzelfde economisch doel. Ze hebben bijvoorbeeld dezelfde klantenkring of de activiteiten van de ene onderneming worden in hoofdzaak (voor meer dan 50%) uitgeoefend ten behoeve van de andere onderneming. Voorbeelden zijn een groothandel in elektronische apparaten en een detailhandel in elektronische apparaten die bijna alle apparaten inkoopt bij die groothandel, of een vastgoed-bv die binnen een concern onroerende zaken aan de overige vennootschappen verhuurt.

Niet verwaarloosbaar In een arrest van de Hoge Raad ([ECLI:NL:HR:2013:837](#)) lijkt die eis van economische ver-

wevenheid te zijn versoepeld. Ook als vennootschappen voor minder dan 50% onderling prestaties verrichten, kan hiervan sprake zijn. Het ging in die casus om een houdstermaatschappij die alle aandelen in drie dochterondernemingen hield. De houdstermaatschappij voerde het management over de dochters en ontving daarvoor een vergoeding. Ook verrichtten de dochterondernemingen onderling prestaties tegen vergoeding, maar niet voor meer dan 50% van hun omzet. De Hoge Raad oordeelde dat tussen deze vennootschappen niet-verwaarloosbare economische betrekkingen bestaan en dat er daarom sprake is van nauwe verbondenheid in economisch opzicht. Omdat ook voldaan werd aan de financiële en organisatorische verwevenheid vormden de houdstermaatschappij en de dochterondernemingen een fiscale eenheid btw.

BZ-ADVIES

Ging u ervan uit dat er geen fiscale eenheid btw was omdat niet werd voldaan aan de eis van economische verwevenheid, dan doet u er goed aan dit nogmaals te beoordelen. Als tussen de vennootschappen niet verwaarloosbare economische betrekkingen bestaan, kan volgens de Hoge Raad toch sprake zijn van economische verwevenheid.

Certificering In het verleden werd ervan uitgegaan dat bij certificering van aandelen geen sprake was van financiële verwevenheid. In 2014 oordeelde de Hoge Raad ([ECLI:NL:HR:2014:145](#)) echter dat twee vennootschappen financieel met elkaar verweven kunnen zijn als de ene vennootschap slechts de certificaten van aandelen in de tweede vennootschap bezit. In deze zaak was van belang dat de vennootschap door het bezit van de door de Stichting Administratiekantoor (STAK) uitgegeven certificaten indirect alle inkomsten van een aandeelhouder geniet. Daarnaast was de enige bestuurder van de vennootschap ook de enig bestuurder van de STAK. De bestuurder oefent hierdoor dus ook feitelijk de aan de aandelen in de tweede vennootschap verbonden zeggenschap uit. Het certificeren van aandelen gebeurde tot voor kort regelmatig om een fiscale eenheid btw te voorkomen. Dat kan nu dus nog alleen als de bestuurder van de vennootschap niet ook de bestuurder van de STAK is.

Gevolgen fiscale eenheid

Het gevolg van de fiscale eenheid is dat de prestaties tussen de onderdelen van de fiscale eenheid niet belast-

baar zijn. Voor de btw is er maar één ondernemer, namelijk de fiscale eenheid. Deze wordt geacht voor het berekenen van de door haar verschuldigde btw in de plaats te treden van de lichamen in de fiscale eenheid. Dat onderlinge prestaties btw-technisch geen gevolgen meer hebben is een voordeel, zeker in geval van vrijgestelde ondernemers of bijvoorbeeld het uitbetalen van een managementfee aan een holdingvennootschap die geen recht op vooraftrek heeft. Een ander voordeel is dat de fiscale eenheid één btw-aangifte indient.

Hoofdelijke aansprakelijkheid De fiscale eenheid kent niet alleen maar voordelen. Wanneer de Belastingdienst een fiscale eenheid constateert en een beschikking fiscale eenheid afgeeft, zijn de ondernemers die tot de fiscale eenheid behoren hoofdelijk aansprakelijk voor elkaars btw-schulden. Deze aansprakelijkheid loopt tot het moment waarop de fiscale eenheid btw wordt verbroken.

BZ-ADVIES

Meld het aan de Belastingdienst als er niet meer aan de eisen van de FE wordt voldaan. De hoofdelijke aansprakelijkheid loopt anders door.

→ *Een fiscale eenheid voor de btw is geen keuze. Als er wordt voldaan aan de voorwaarden is er sprake van een fiscale eenheid. Let daarom vooral bij een herstructurering op of al dan niet gewenst aan de eisen van verwevenheid voor een fiscale eenheid is voldaan.*

Herstructurering

Omdat een beschikking fiscale eenheid btw tot hoofdelijke aansprakelijkheid leidt, is het van belang steeds in de gaten te houden of aan de verwevenheideisen is voldaan. Indien dit bijvoorbeeld door een herstructurering niet meer het geval is, meldt dit dan spoedig schriftelijk bij de Belastingdienst. De Hoge Raad ([ECLI:NL:HR:2012:BU7276](#)) heeft namelijk geoordeeld dat de aansprakelijkheid voor btw-schulden loopt vanaf het moment dat de beschikking fiscale eenheid btw is afgegeven totdat de inspecteur in kennis is gesteld van eventuele wijzigingen. Het niet melden brengt het risico met zich mee dat een ondernemer aansprakelijk wordt gesteld voor de btw-schuld van een andere ondernemer die inmiddels, bijvoorbeeld door verkoop, niet meer tot de fiscale eenheid btw behoort.

BZ-ADVIES

De Belastingdienst moet bij een fiscale eenheid btw de naheffingsaanslag opleggen aan de fiscale eenheid. Doet de Belastingdienst dat niet, maak dan tijdig (binnen 6 weken) bezwaar tegen de naheffingsaanslag.